

прѣвели много протестански книги на словенски, напечатани между другото и съ кирилица, като мислѣли по тоя начинъ да прѣобърнатъ, освѣнъ балканскитѣ славяни, още и турцитѣ и тѣхния цариградски дворъ въ евангелистическото учение.

Причинитѣ, поради които балканскитѣ славяни указали съ своя езикъ голѣмо влияние на турцитѣ, лежатъ между другото въ факта, че още отначало първите завоеватели на полуострова, Мурадъ и Баязидъ, се оченили за славянки: Мурадъ — за сестрата на Шипмана, Мара, а Баязидъ — за сестрата на срѣбския князъ Стефана, Милева. Не ще и дума, че тия славянски княгини сѫ указали голѣмо влияние на турския царски дворъ. Послѣ, много бѣлгари и сѣрби приемали исляма и си пробивали путь до най-високите длѣжности. Тѣй, въ края на XVI вѣкъ всичките велики везири сѫ биле херцеговинци или бѣлгари, а половината отъ везирския съвѣтъ се състояла отъ паши славяни. Въобще, тогавашното турско висше чиновничество се състояло отъ потурчени славяни, които завземали длѣжноститѣ на бейлеръ-бееве, адмирали и управители на областитѣ.

Отъ историята на славянскитѣ паши въ XVI вѣкъ най-интересна е историята на Мехмедъ паша, който билъ велиъкъ везиръ при султана Мурада III. (1574—1595 г.). Мехмедъ паша билъ бѣлгаринъ. Родилъ се е нѣкѫдѣ между София и Нови-пазарь. Турцитѣ го отвели въ Цариградъ като робъ и го потурчили. Въ Цариградъ Мехмедъ е билъ дълго врѣме простъ брѣснаръ, до дѣто сѫдбата му помо-